

VIŠJA STROKOVNA ŠOLA ACADEMIA

MARIBOR

DIPLOMSKO DELO

PRIDOBIVANJE LICENC V ZASEBNEM

VAROVANJU ZA POSAMEZNIKE,

PRIMERJAVA MED SLOVENIJO IN VELIKO

BRITANIJO

Kandidat: Miha Hovnik

Vrsta študija: študent izrednega študija

Študijski program: Varovanje

Mentor predavatelj: mag. Srečko Jarc

Lektorica: Kajtner Ljudmila, prof. slovenščine in francoščine

Maribor, 2016

IZJAVA O AVTORSTVU DIPLOMSKEGA DELA

Podpisani Miha Hovnik sem avtor diplomskega dela z naslovom Pridobivanje licenc v zasebnem varovanju za posameznike, primerjava med Slovenijo in Veliko Britanijo, ki sem ga napisal pod mentorstvom mag. Srečka Jarca.

S svojim podpisom zagotavljam, da:

- je predloženo delo izključno rezultat mojega dela,
- sem poskrbel, da so dela in mnenja drugih avtorjev, ki jih uporabljam v predloženi nalogi, navedena oz. citirana skladno s pravili Višje strokovne šole Academia Maribor,
- se zavedam, da je plagiatorstvo – predstavljanje tujih del oz. misli, kot moje lastne kaznivo po Zakonu o avtorski in sorodnih pravicah (Ur. l. RS 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 68/08, 110/2013 in 56/2015); (v nadaljevanju ZASP), prekršek pa podleže tudi ukrepom Višje strokovne šole Academia Maribor skladno z njenimi pravili,
- skladno z 32.a členom ZASP dovoljujem Višji strokovni šoli Academia Maribor objavo diplomskega dela na spletnem portalu šole.

Maribor, junij 2016

Podpis študenta:

ZAHVALA

Hvala mojemu mentorju mag. Srečku Jarcu za hiter odzivni čas v času nastajanja diplomskega dela.

Iskreno se zahvaljujem mojima staršema za moralno podporo v času študija in v času nastajanja diplomskega dela.

Zahvaljujem se tudi Jerici Tuhtar za vse nasvete in tehnične popravke mojega diplomskega dela.

POVZETEK

Moje diplomsko delo nosi naslov Pridobivanje licenc v zasebnem varovanju za posameznike, primerjava med Slovenijo in Veliko Britanijo. V diplomski nalogi bom najprej predstavil osnove zasebno varnostnega sektorja v Sloveniji, nato pa še v Veliki Britaniji. Potem bom predstavil bom tudi vrste licenc v Sloveniji in nato vrste licenc v Veliko Britanijo ter jih primerjal med seboj. V nadaljevanju bom predstavil kako pogoje in usposabljanje za pridobivanje licenc v Sloveniji in Veliki Britaniji. Na zadnje pa sledi še analiza in primerjava med Slovenijo in Veliko Britanijo.

Jedro diplomskega dela temelji na obdelavi in filtriranju iz slovenske zakonodaje in prevodu, in ustrezni obdelavi zakonodaje Velike Britanije, z namenom, da se lahko naredi ustrezna primerjava in analiza zakonodaj obeh držav s tega področja.

Predvsem bodo izpostavljene ključne stične točke kot tudi bistvene razlike med zakonodajama pri vrstah licenc, pri njihovem pridobivanju in pri usposabljanju.

Tema, katero opisujem v diplomski nalogi je zelo obširna, zato si bom za primerjavo izbral samo določene vrste licenc, saj je bi bila diplomska naloga predolga, da bi obdelal in analiziral vsa poglavja. Izbral sem si licence, ki so se mi zdele najpogostejše in predvsem licence, ki so primerljive z našimi licencami.

Moja diplomska naloga bo zanimiva za tiste, ki jih zanima zakonodaja Velike Britanije, vse tiste, ki bi želeli poznati prednosti in slabosti zasebno varnostnih sistemov pri nas in Veliki Britaniji, seveda pa za tiste, ki bi se želeli zaposliti v zasebno varnostnem sektorju v Veliki Britaniji. Njim bodo še posebej koristile informacije, kakšni so pogoji in kakšna so usposabljanja za pridobitev ustreznih licenc.

Ključne besede: varovanje, Slovenija, Velika Britanija, zasebno varovanje, usposabljanje, licence

ABSTRACT

GETTING LICENSED IN PRIVATE SECURITY FOR INDIVIDUALS – COMPARISON BETWEEN SLOVENIA AND GREAT BRITAIN

In my diploma, I will first present basics of private security sector in Slovenia and then in Great Britain. Later, I will present different types of licenses in Slovenia and then in Great Britain. Next thing will be presentation of training courses and requirements for getting licensed between Republic of Slovenia and Great Britain. Last thing will be analysis and comparison between Slovenia and Great Britain.

Main part of my diploma is selection and process of Slovenian laws and translation, selection and process of laws and regulations from Great Britain, necessary for comparison and analysis of laws from both countries.

I will compare some of the basic points and also greatest differences between laws, licenses and courses.

The subject in my diploma is wide, so I will choose only certain types of licenses, because my it would take too long to analyse every subject. I choose most common licenses.

My diploma will be interesting for those people, who are interested in laws of Slovenia and Great Britain, for all those who want to know strengths and weaknesses of private security system in Slovenia and Great Britain and for all of those who would like to work in private security sector in Great Britain. Those people will find information in this diploma useful.

Keywords: security, Slovenia, Great Britain, private security, training, licence

KAZALO VSEBINE

1 UVOD	6
1.1 OPREDELITEV OBRAVNAVANE TEME	6
1.2 CILJ IN OSNOVNE TRDITVE	6
1.3 PREDPOSTAVKE IN OMEJITVE	7
1.4 METODE RAZISKOVANJA	7
2 ZASEBNO VAROVANJE	8
2.1 VRSTE LICENC V SLOVENIJI	8
2.1.1 Varnostnik	8
2.1.2 Pridobivanje licence v Sloveniji	10
2.1.3 Obnavljanje licenc	11
2.2 VRSTE LICENC V VELIKI BRITANiji	11
2.2.1 Pridobivanje licence v Veliki Britaniji	12
2.2.2 Licenčne aktivnosti v Veliki Britaniji	12
2.2.3 Varovanje (Security guarding)	14
2.2.4 Omejevanje in odvoz vozil (immobilisation, restriction and removal of vehicles)	14
2.2.5 Pridobivanje licence SIA v Veliki Britaniji za fizične osebe	16
2.2.6 Izpolnjevanje pogojev za licenco v Veliki Britaniji	16
2.2.7 Obnavljanje licenc v Veliki Britaniji	17
2.2.8 Varnostno preverjanje v Veliki Britaniji	19
2.2.9 Usposabljanje in pridobivanje kvalifikacije v Veliki Britaniji	19
3 SPLOŠNO USPOSABLJANJE	21
3.1 SPLOŠNO USPOSABLJANJE (COMMON SECURITY INDUSTRY KNOWLEDGE) V VELIKI BRITANiji	21
3.1.1 Splošni pogoji za osebje v zasebnem varovanju v Veliki Britaniji	23
3.1.2 Profesionalne veščine in odnosi v zasebnem varovanju v Veliki Britaniji	24
3.1.3 Splošna načela v zasebnem varovanju v Veliki Britaniji	24
3.1.4 Etika in smernice za zaposlene v zasebnem varovanju v Veliki Britaniji	24
3.1.6 Varovanje (security guarding) v zasebnem varovanju v Veliki Britaniji	26
3.1.8 Video nadzorni sistemi (CCTV) v zasebnem varovanju v Veliki Britaniji	30
3.1.9 Nadzor vstopa (DOOR SUPERVISION) v zasebnem varovanju v Veliki Britaniji	34
3.2 SPLOŠNOUSPOSABLJANJE V SLOVENIJI	38
3.2.1 Usposabljanje za NPK varnostnik v Sloveniji	38

3.2.2 Program strokovnega izpopolnjevanja za prevoz in varovanje gotovine ter drugih vrednostnih pošilk v zasebnem varovanju v Sloveniji	42
3.2.3 Program strokovnega usposabljanja in izpopolnjevanja za operaterja varnostno nadzornega centra v zasebnem varovanju v Sloveniji.....	44
3.2.4 Čas trajanja usposabljanj	46
4 SKLEP	47
5 VIRI, LITERATURA	51

KAZALO SLIK

Slika 1: Logotip SIA	12
Slika 2: Službena izkaznica, ki jo izda SIA	14
Slika 3: Prijavnica za licenco	18
Slika 4: Certifikat o opravljenem tečaju.....	20
Slika 5: Reklama za tečaj video nadzornega operaterja	34
Slika 6: Priročnik za usposabljanje	38
Slika 7: Na izkaznici desno je takoj razvidno, katero licenco ima imetnik.....	48

KAZALO TABEL

Tabela 1: Primeri, ko licenca izpolnjuje kriterije za opravljanje drugih vrst licenc.....	15
---	----

1 UVOD

Zasebno varovanje je panoga, ki se iz leta v leto bolj širi, države po vsem svetu prelagajo vse več nalog in obveznosti na družbe, ki se ukvarjajo z zasebnim varovanjem. Kljub članstvu Slovenije v Evropski uniji je med zakonodajami držav članic, kar se tiče področja zasebnega varovanja, veliko razlik. Zato sem se odločil primerjati, kako in pod kakšnimi pogoji lahko varnostnik pride do licence v Sloveniji in kako v Veliki Britaniji. Predstavil sem trenutno zakonodajo, ki velja v Sloveniji na področju zasebnega varovanja, vrste licenc, ki jih posameznik lahko pridobi, na koncu pa podrobno prikazal model usposabljanja pri nas. Osredotočil se bom na najpogostejšo licenco, ki je v Sloveniji hkrati osnova za vse nadaljnje licence, nacionalno poklicno kvalifikacijo (v nadaljevanju NPK) varnostnik. Prikazal bom še posamezno usposabljanje za pridobitev NPK za prevoz denarja in vrednostnega blaga ter upravljanja z varnostno nadzornim centrom (v nadaljevanju VNC). Nato bom predstavil še zakonodajo Velike Britanije s področja zasebnega varovanja, predstavil licence, ki jih lahko posameznik pridobi pri njih, nato pa podrobno opisal najpogostejše in najpomembnejše oblike usposabljanja za varnostno osebje. Na koncu bom primerjal in predstavil temeljne razlike in temeljne skupne točke na tem področju.

1.1 OPREDELITEV OBRAVNAVANE TEME

Ustrezne licence so pogoj za fizično ali pravno osebo, ki želi opravljati delo na področju zasebnega varovanja. Za pridobitev ustreznih licenc pa mora posameznik izpolnjevati večje število pogojev. Poleg splošnih, kot so ustrezna starost, državljanstvo in znanje jezika, pa obstajajo še pogoji glede ustrezne usposobljenosti. Na tem področju tako v Sloveniji kot v Veliki Britaniji obstaja večje število obveznih strokovnih tečajev s področja zasebnega varovanja, ki jih mora posameznik uspešno opraviti, če želi opravljati delo varnostnika.

1.2 CILJ IN OSNOVNE TRDITVE

Cilj je ustvariti avtorsko diplomsko delo, ki bo ponudilo vpogled na isto področje v dveh različnih državah Evropske unije. Poskušal bom čim boljše predstaviti področje pridobivanja licenc obeh držav, nato pa narediti temeljito analizo. Predstavitev zakonskih pogojev in

zahtev za pridobivanje licence v Veliki Britaniji lahko koristi vsakomur, ki bi želel v tej državi opravljati delo v zasebno varnostnem sektorju. Analiza pa lahko koristi vsem, ki jih zanimajo prednosti druge države pri zakonodaji in usposabljanju na varnostnem področju.

1.3 PREDPOSTAVKE IN OMEJITVE

Rešitve bom iskal v zakonodaji obeh držav, prav tako iz zakonsko predpisanih priročnikov za usposabljanje. Navedbe iz angleških virov bodo moji prevodi, saj njihova zakonodaja in usposabljanje nista prevedeni v slovenski jezik.

1.4 METODE RAZISKOVANJA

Za izdelavo diplomskega dela bom uporabil zakonske in podzakonske akte, priročnike za usposabljanje varnostnega osebja, predpise in spletne vire s področja zasebnega varovanja. Za obdelavo teh virov bom uporabil deskriptivno metodo dela, za primerjavo med zakonodajama pa analitični pristop. Podatki iz priročnikov, učbenikov, literature in zakonodaja v diplomski nalogi bodo iz časa pisanja diplomske naloge, iz leta 2015.

2 ZASEBNO VAROVANJE

2.1 Vrste licenc v Sloveniji

V Sloveniji naloge zasebnega varovanja opravlja gospodarska družba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ima registrirano dejavnost, ima veljavno licenco in izpolnjuje pogoje za opravljanje zasebnega varovanja v skladu s tem zakonom.

Naloge zasebnega varovanja neposredno opravlja varnostno osebje z veljavno licenco, ki izpolnjuje pogoje za opravljanje nalog zasebnega varovanja. Varnostnik pridobi licenco s podelitvijo službene izkaznice. Varovanja ne more opravljati samostojno, opravlja ga lahko le, če je zaposlen pri imetniku licence, to pa je lahko samo pravna oseba.

Licence za opravljanje dejavnosti zasebnega varovanja se razlikujejo glede na oblike zasebnega varovanja (4. člen ZZasV-1). Te so:

- varovanje ljudi in premoženja;
- varovanje oseb;
- prevoz in varovanje gotovine ter drugih vrednostnih pošilk;
- varovanje javnih zbiranj;
- varovanje prireditev v gostinskih lokalih;
- upravljanje z varnostno-nadzornim centrom (v nadaljnjem besedilu: VNC);
- načrtovanje sistemov tehničnega varovanja;
- izvajanje sistemov tehničnega varovanja.

(Služba Vlade RS za zakonodajo, 2011)

2.1.1 Varnostnik

Nacionalna poklicna kvalifikacija varnostnika zajema izvajanje varnostnih del pri opravljanju njegove službe, varovanje ljudi in premoženja, prevoz gotovine in ostalega vrednostnega blaga, izvajanje intervencij, vodenje evidenc, skrb za varnost ljudi in lastno varnost, varovanje javnih zbiranj in prireditev.

2.1.1.1 Varnostnik telesni stražar

Telesni stražar varuje osebe, izdeluje načrte varovanja za varovanje oseb, opravlja predhodna opravila varovanja, ustrezno predvidi potrebna sredstva ter opremo za izvajanje osebnega varovanja.

2.1.1.2 Varnostnik čuvaj

Ta NPK služi za manj zahtevna dela varovanja, osebe s to poklicno kvalifikacijo opravljajo osnovna varnostna dela in naloge pri varovanju ljudi in premoženja, opozarjajo na razna varnostna tveganja na varovanem območju, izvajajo vodenje evidenc.

2.1.1.3 Varnostni tehnik

Naloge tehnika v varovanju so montaža, konfiguracija, instalacija in nastavitev sistemov tehničnega varovanja. Prav tako sodeluje pri izdelavi varnostnega načrta, pripravi tehnične in programske opreme za varovanje in za montiranje, pripravi projektne dokumentacije, svetovanju naročniku.

2.1.1.4 Varnostni menedžer

Menedžerjeva naloga je analiziranje in načrtovanje zasebnega varovanja, organizacija zasebnega varovanja, vodenje, opravljanje varnostnih del, vodenje evidenc, komunikacija s sodelavci, naročniki, državnimi organi, spremlja in upošteva zakonodajo in predpise iz zasebnega varovanja, usmerja in vodi varnostno osebje.

2.1.1.5 Varnostnik nadzornik

Njegova naloga je izvajanje notranjega nadzora nad opravljanjem nalog varnostnega osebja, preverja izpolnjevanje naročnikovih zahtev, usmerja in vodi delo varnostnikov.

2.1.1.6 Operater varnostno-nadzornega centra

Operater izvaja operaterska dela v varnostno nadzornem centru, skrbi za opremo, izvaja komunikacijo z varnostnim osebjem in uporabniki varnostnih storitev, komunicira s pristojnimi organi, ukrepa v varnostnih situacijah v VNC, vodi evidence in arhivira dokumente.

2.1.1.7 Pooblaščen inženir varnostnih sistemov

Naloge inženirja so proučitev projektne in tehnične dokumentacije, analiza varnostne situacije, podajanje ocene ogroženosti, predlaga varnostne rešitve, sodeluje z naročnikom, izdelava projekta varovanja in izdelava posameznih načrtov za izvedbo sistemov varovanja, vodenje in nadziranje izvedb projekta, sodeluje pri pripravi ponudb in pogodb ter predstavi projektne rešitve.

2.1.2 Pridobivanje licence v Sloveniji

Da oseba pridobi službeno izkaznico (licenco), mora prosilec izpolnjevati naslednje pogoje:

- je star najmanj 18 let;
- je državljan države članice Evropske unije, evropskega gospodarskega prostora ali Švicarske konfederacije;
- je strokovno usposobljen glede na vrsto del, ki jih bo opravljal;
- je opravil varnostno preverjanje in nima varnostnih zadržkov;
- mu v časovnem obdobju zadnjih dveh let ni bila odvzeta službena izkaznica zaradi kršitev tega zakona;
- je zdravstveno in psihično sposoben za vrsto del, ki jih bo opravljal;
- aktivno obvlada slovenski jezik.

Za ugotavljanje zdravstvene in psihične sposobnosti se uporabljajo predpisi, ki urejajo varnost in zdravje pri delu. Ne glede na predpise, ki urejajo varnost in zdravje pri delu, se šteje, da prosilec ni zdravstveno in psihično sposoben za opravljanje zasebnega varovanja, če je z zdravniškim pregledom ugotovljeno, da je odvisen od alkohola, prepovedanih drog,

psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi. Zdravniško spričevalo ne sme biti starejše od enega leta.

Za aktivno znanje slovenskega jezika se šteje, če je prosilec na slovenski šoli pridobil najmanj osnovnošolsko izobrazbo.

Prosilcu se na podlagi vloge izda službena izkaznica za tisto vrsto dela, za katero je strokovno usposobljen in izpolnjuje predpisane pogoje po 32. in 33. členu ZZasV-1 (Služba Vlade RS za zakonodajo, 2011).

2.1.3 Obnavljanje licenc

»Posameznik se mora vsako peto leto od opravljenega osnovnega strokovnega usposabljanja udeležiti obdobjnega strokovnega izpopolnjevanja po programih in uspešno opraviti obdobjni preizkus strokovne usposobljenosti. Če oseba preizkusa ne opravi v prvem poskusu, ima pravico večkrat ponoviti preizkus. Če preizkusa ne opravi niti po treh mesecih od prvega poskusa, se mora ponovno udeležiti obdobjnega strokovnega izpopolnjevanja. Če oseba tudi po šestih mesecih od prvega opravljanja preizkusa tega ne opravi ali se ga sploh ne udeleži, od osnovnega usposabljanja ali prejšnjega obdobjnega izpopolnjevanja pa je poteklo že več kot pet let, se šteje, da ni strokovno usposobljena in da ne izpolnjuje več pogojev za opravljanje zasebnega varovanja« kot narekuje ZZasV-1 (Služba Vlade RS za zakonodajo, 2011).

2.2 Vrste licenc v Veliki Britaniji

V Veliki Britaniji zasebno varovanje ureja zakon Private Security Industry Act (akt o zasebno varnostni industriji oziroma panogi) iz leta 2011, za izdajo licenc pa je zadolžena in pooblaščen organizacija Security Industry authority - SIA. To je organizacija, odgovorna za ureditev zasebnega varovanja v Veliki Britaniji. Je neodvisni organ v sklopu ministrstva za notranje zadeve, ustanovljen leta 2003 v okviru zakona o zasebnem varovanju »Private Security Industry Act« iz leta 2001. Njeno osnovno poslanstvo je učinkovito reguliranje zasebno varnostnega sektorja. Njihovo delovanje pokriva celotno Združeno kraljestvo. Organizacija ima dve glavni nalogi. Prva je obvezno licenciranje posameznikov, ki delajo v

zasebni varnostni industriji, druga pa je podeljevanje licenc podjetjem, ki opravljajo delo v zasebno varnostnem sektorju.

Slika 1: Logotip SIA

Vir: (SIA, 2015)

2.2.1 Pridobivanje licence v Veliki Britaniji

Oseba v postopku pridobivanja licence je sama odgovorna za pridobitev licence za opravljanje legalnega dela v sektorju zasebnega varovanja. Delo brez licence pomeni kršitev zakona, prav tako krši zakon delodajalec, če zaposli osebo brez licence. Pridobitev licence ni odgovornost delodajalca, je pa njegova odgovornost, da zagotovi, da imajo njegovi zaposleni vedno ustrezno licenco za delo, ki ga varnostno osebje opravlja.

V Veliki Britaniji se licence ločijo v dve kategoriji:

- licenca »front line« je licenca za opravljanje neposrednih nalog zasebnega varovanja; je v obliki plastične kartice in mora biti med opravljanjem varovanja ves čas vidna;
- licenca »non front line«, za tako imenovana ne izpostavljena opravila, je licenca za osebje, ki ne opravlja neposredno nalog zasebnega varovanja.

2.2.2 Licenčne aktivnosti v Veliki Britaniji

2.2.2.1 Fizično varovanje (Manned Guarding)

Fizično varovanje vključuje:

- a) varovanje prostorov pred nepooblaščenim dostopom, pred motenjem reda ali pred poškodbami;
- b) varovanje premoženja pred uničenjem ali škodo, proti krajam in odtujitvam;
- c) varovanje enega ali več posameznikov pred napadom ali pred poškodbami, ki bi jih lahko utrpeli kot posledico nezakonitega ravnanja drugih.

Vse od naštetega vključuje zagotavljanje fizične prisotnosti, opravljanje obhodne službe ali nadzora kakor tudi odvrčanje od kaznivih dejanj ter poročanje in zagotavljanje informacij o kaznivih dejanjih, če do njih pride.

2.2.2.2 Transport denarja in vrednosti (Cash and valuables in transit)

Licenca se potrebuje pri transportu premoženja v posebno izdelanih ali predelanih vozilih, njena primarna funkcija je transport premoženja.

2.2.2.3 Telesna straža (Close protection)

Licenca je potrebna, ko varujemo eno ali več oseb pred napadom in poškodbami, ki bi bile posledica protipravnih dejanj drugih oseb.

2.2.2.4 Nadzor vstopa (Door supervision)

Licenca je potrebna, ko sama oseba izvaja fizično varovanje ali ga izvaja za svojega delodajalca, razen v primeru, ko gre za uporabo videonadzora, transport vrednosti in denarja ali telesne straže.

2.2.2.5 Videonadzor javnega prostora (Public space surveillance - CCTV)

Licenca je potrebna takrat, ko se fizično varovanje izvaja skupaj z videonadzorom (CCTV) in vključuje uporabo videonadzora za:

- a) opazovanje aktivnosti oseb v javnem ali zasebnem prostoru,
- b) identifikacijo določene osebe z videonadzorom v primeru snemanja podob, ki so vidne tudi na drugih napravah, z drugim namenom, kot pa je identifikacija storilcev ali varovanje premoženja.

2.2.3 Varovanje (*Security guarding*)

Licenca, potrebna takrat, ko varovanje ne spada v nobeno izmed zgoraj navedenih kategorij.

2.2.4 Omejevanje in odvoz vozil (*immobilisation, restriction and removal of vehicles*)

Omejevanje in odvoz vozil sta nelegalna v Angliji, na Škotskem in v Walesu, licenco je možno pridobiti na Severnem Irskem. Licenca vključuje:

- a) fizično premikanje vozil,
- b) ustavljanje vozil (vključno z imobilizacijo vozil za nameščanje naprav na njih),
- c) izpust vozila, ki je bilo premaknjeno ali ustavljeno, lastniku vozila,
- d) zahtevo ali zaračunavanje pristojbine za izpust vozila.

Slika 2: Službena izkaznica, ki jo izda SIA

Vir: (SIA, 2015)

V določenih primerih licenca izpolnjuje tudi kriterije za opravljanje drugih vrst licenc, kar je razvidno iz spodnje preglednice.

Tabela 1: Primeri, ko licenca izpolnjuje kriterije za opravljanje drugih vrst licenc

	Transport denarja in premoženja	Telesna straža	Interno varovanje	Videonadzor javnega prostora	Varovanje	Videonadzor	Omejevanje vozil	Upravljanje z ključi	Neizpostavljena dela
Licenca za neizpostavljene									x
Licenca za prevoz denarja in vrednosti	X							X	X
Licenca telesnega stražarja		X	X		X	X		X	X
Licenca internega varovanja			X		X	X		X	X
Licenca za videonadzor javnega prostora				X		X		X	X
Licenca za varovanje					X	X		X	X
Licenca za omejevanje, ustavljanje ali odstranitev vozil							X	X	X
Licenca za upravljanje s ključi								X	X

Vir: (SIA, 2015)

2.2.5 Pridobivanje licence SIA v Veliki Britaniji za fizične osebe

Zakon jasno določa, kako posameznik zaprosi za licenco. Za pridobivanje licence SIA za delo v katerikoli od navedenih kategorij mora biti oseba stara 18let. Potrebni so potrditev istovetnosti osebe, varnostno preverjanje o nekaznovanosti osebe ter ustrezno izobraževanje in kvalifikacije, ki jih je predpisala SIA. Za kvalificiranje licence SIA za opravljanje del v ne izpostavljeni vlogi, kot je menedžer ali nadzornik, so potrebni starost 18 let, potrjena istovetnost osebe in varnostno preverjanje o nekaznovanosti. Posebno usposabljanje za to vrsto dela ni potrebno. Cena za pridobitev licence po trenutni britanski zakonodaji znaša 284 evrov za vse vrste licenc, tudi za tiste kandidate, ki za licenco zaprosijo ponovno. Znesek se plača ne glede na to, ali v končnem postopku pride do podelitve licence ali ne. Potrebno je plačati vsako licenco posebej, s to razliko, da je cena vsake naslednje licence polovico nižja (142 evrov). Edina izjema je licenca za omejevanje, ustavljanje in premik vozil, za to vrsto licence se plača polna cena.

Za pridobivanje licence SIA se je potrebno obrniti na SIA ali svojega delodajalca. Vse informacije, podane za pridobitev licence, so urejene z zakonom » Data Protection Act 1998«. Informacije se lahko predajo tudi drugim organom in varnostnim agencijam, če to dovoljuje zakon in če je to nujno potrebno za izdajo licence.

2.2.6 Izpolnjevanje pogojev za licenco v Veliki Britaniji

Oseba v postopku pridobivanja licence je sama odgovorna za pridobitev licence za opravljanje legalnega dela v sektorju zasebnega varovanja. Delo brez licence pomeni kršitev zakona, prav tako krši zakon delodajalec, če zaposli osebo brez licence. Pridobitev licence ni odgovornost delodajalca, je pa njegova odgovornost, da zagotovi, da imajo njegovi zaposleni vedno ustrezno licenco za delo, ki ga opravljajo.

Licenca se izda pod določenimi pogoji, ki jih je potrebno sprejeti in jih upoštevati:

- starost najmanj 18 let,
- ustrezne kvalifikacije (opravljeni tečajji),
- nekaznovanost (da ni varnostnih zadržkov),
- pravica do dela v Veliki Britaniji,

- ustrezno psihofizično zdravje,
- vse druge informacije, ki bi lahko vplivale na izdajo službene izkaznice.

2.2.7 Obnavljanje licenc v Veliki Britaniji

Vsi imetniki licenc morajo zaprositi za novo, še preden jim poteče stara. Vsi, ki opravljajo določeno licenčno aktivnost, morajo imeti veljavno licenco, ki jo izda SIA. To velja tako za nove prosilce licenc kot za tiste, ki si želijo licenco obnoviti. Vloga za obnovitev licence se lahko vloži štiri mesece pred potekom licence. Če je vloga za podaljšanje licence uspešna in trenutna licenca še ni potekla, bo nova licenca potekla tri leta po poteku trenutne licence (12 mesecev, če gre za licenco omejevanja, ustavljanja in premika vozil). Če kljub vlogi licenca poteče, preden imetnik dobi odgovor oziroma vlogo (pa naj bo ta pozitivna ali negativna), oseba ne sme opravljati dela v sektorju zasebnega varovanja.

Za oddajo vloge za licenco je potrebno najprej izpolnjevati vse pogoje, to pomeni opraviti vse tečaje in pridobiti vse kvalifikacije, ki jih nalaga SIA.

Licence Application Form

Security Industry Authority

**FAILURE TO COMPLY WITH THE INSTRUCTIONS
BELOW MAY RESULT IN YOUR APPLICATION BEING REJECTED**

- ◆ Please read the accompanying Guidance Notes booklet **BEFORE** completing this form.
- ◆ If we have pre-completed any details on the form for you, please **ONLY** change them if they are incorrect or have changed.
- ◆ You **MUST** complete this form using either a **BLACK** or **BLUE** pen using **BLOCK CAPITALS**.

Question numbers highlighted in **RED** are mandatory and **MUST** be completed.

Question numbers highlighted in **AMBER** may need to be completed depending on the information you have provided in previous questions.

Application ID (for office use only)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Section A - Applicant details

A1.	Title	Mr ☒	Mrs ☐	Miss ☐	Ms ☐	Other														
A2.	Surname / Family name	SMITH																		
A3.	Forename	JOSEPH																		
A4.	Middle name(s)	STEVEN PHILIP																		
A5.	Gender	Male ☒	Female ☐																	
A6.	Date of birth	D	D	M	M	Y	Y	Y	Y											
		0	1	0	8	1	9	8	5											
A7.	Country of birth	UK																		
A8.	Nationality	BRITISH																		
A9.	Any other country where you hold citizenship																			
British and EEA nationals go to B1.																				
A10.	Do you have the right to work in the UK?	Yes ☐	No ☐	If yes provide a Home Office/Immigration reference number if known.																

Section B - Application type (You may apply for more than one sector. You can use the same form for a mixture of new and renewal applications.)

B1.	What type of licence are you applying for? (Select licence sector code from those listed in the form completion Guidance Notes)																			
Sector code	DS		Front line (card) ☒	Non-front line (letter) ☐	Renewal ☐	Licence to renew														
For front line role give course date (if known)	M	M	Y	Y	Y	Y	Awarding body (that issued your certificate)													
If you apply for a further licence below please note you will have to pay an additional application fee.																				
Sector code			Front line (card) ☐	Non-front line (letter) ☐	Renewal ☐	Licence to renew														
For front line role give course date (if known)	M	M	Y	Y	Y	Y	Awarding body (that issued your certificate)													
Sector code			Front line (card) ☐	Non-front line (letter) ☐	Renewal ☐	Licence to renew														
For front line role give course date (if known)	M	M	Y	Y	Y	Y	Awarding body (that issued your certificate)													
B2.	Have you ever been issued with an application or licence number not listed above?		Yes ☐	No ☒	B3.	If yes provide any ONE of your previous application or licence numbers (if available).														

Slika 3: Prijavnica za licenco

Vir: (SIA, 2015)

2.2.8 Varnostno preverjanje v Veliki Britaniji

Pri vlogi za licenco se vedno preveri, če ima vlagatelj varnostne zadržke. Kriminalni dosje še ne pomeni, da je vloga avtomatsko zavrnjena. Odločitev, ali se vloga zavrne ali ne, je odvisna od časa, ki je pretekel od storitve kaznivega dejanja, in resnosti kaznivega dejanja ali prekrška.

2.2.8.1 Zaporna kazni

Za zastaranje zaporne kazni se pri pridobitvi licence šteje čas od zaključka zaporne kazni, tudi v primeru predčasnega izpusta iz zapor se šteje datum prenehanja kazni in ne datum odhoda iz zapor.

2.2.8.2 Pogojna kazni

V primeru pogojne kazni se za pretek šteje datum pogojne kazni in ne datum preizkusne dobe.

2.2.8.3 Prekrški in ostale kazni

V primeru manjših kazni, opozoril, opominov se šteje datum od dneva, ko je bila kazni izrečena.

2.2.9 Usposabljanje in pridobivanje kvalifikacije v Veliki Britaniji

Pomembno je, da imajo imetniki licenc ustrezna znanja in sposobnosti za varno in kakovostno opravljanje svojega dela. Ustrezne kvalifikacije se pridobijo z usposabljanjem in testiranjem.

SIA ne izvaja in financira tečajev, prav tako ne podeljuje kvalifikacij, to je naloga zunanjih izvajalcev, ki jim je SIA podelila koncesijo. Pogoj za pridobitev licence je samo popoln certifikat, ki ga je izdal koncesionar. Od pridobitve certifikata pa do vloge za licenco ne sme miniti več kot tri leta, razen za osebe, ki zaprosijo za obnovitev licence, inče bi med potekom licence in ponovno vlogo minilo več kot tri leta. Licence veljajo na vsem področju Združenega kraljestva: v Angliji, na Škotskem, v Walesu in na Severnem Irskem (Private Security Industry Act , 2001).

Slika 4: Certifikat o opravljenem tečaju

Vir: (SIA, 2015)

3 SPLOŠNO USPOSABLJANJE

3.1 Splošno usposabljanje (common security industry knowledge) v Veliki Britaniji

Splošni modul usposabljanja je obvezen za vse varnostno osebje.

Lekcija 1: Poznavanje zakonodaje v zasebnem varovanju

Namen: Poznavanje zakonodaje, ki se navezuje na posameznika, ki opravlja licenčno aktivnost.

Trajanje: 28 ur

Cilj:

Do konca te lekcije bodo slušatelji spoznali:

- glavno razliko med civilnim in kazenskim pravom,
- osnove zakona o zasebnem varovanju (Private Security Industry Act , 2001),
- zakonodajo pri uporabi (fizične) sile.

Lekcija 2: Varnost in zdravje pri delu

Namen: Poznati pomembnost varnega dela v skladu z zakonskimi normami.

Cilj:

Do konca te lekcije bodo slušatelji spoznali:

- pomembnost varnosti in zdravja na delovnem mestu,
- odgovornosti zaposlenih pri upoštevanju zakona varstva pri delu,
- kako zmanjšati tveganje pri osebni varnosti,
- splošna tveganja in nevarnosti,
- oznake za nevarnost,
- postopek javljanja pri delovnih nesrečah,
- postopek pri obveščanju v primeru prve pomoči.

Lekcija 3: Požarna varnost

Namen: Poznavanje požarne varnosti.

Cilj:

Do konca te lekcije bodo slušatelji spoznali:

- osnove preprečevanja požara na delovnem mestu,
- kako nastane požar,
- prepoznavanje požara,
- različne vrste gasilnih aparatov,
- različno gasilsko opremo,
- postopke pri odkritju požara,
- postopke pri evakuaciji iz objekta,
- vlogo »firemarshal« (funkcija, ki v Veliki Britaniji zajema glavnega odgovornega za požarno varnost na nekem območju).

Lekcija 4: Postopki v primeru nevarnosti

Namen: Prepoznavanje nevarnosti in razumevanje postopkov, ki jih moramo izvesti v primeru nevarnosti.

Cilj:

Do konca te lekcije bodo slušatelji spoznali:

- pomen izraza »nevarnost« na delovnem mestu,
- različne tipe nevarnosti in postopke, ki jih moramo uporabiti,
- postopke pri klicih in obveščanje intervencijskih služb,
- postopke v primerih osebnih poškodb ali varnosti,
- kako opisati nenavadno in sumljivo obnašanje,
- kako prepoznati ogrožene osebe in kakšna dejanja naj bodo uporabljena,
- kako prepoznati morebitne teroristične grožnje in odziv nanje.

Lekcija 5: Zasebno varovanje

Namen: Poznavanje osnov zasebnega varovanja.

Cilj:

Do konca te lekcije bodo slušatelji spoznali:

- osnovni namen zasebno varnostne panoge,
- naloge in cilje agencije za zasebno varnost SIA,
- standarde za zasebno varnostno osebje,
- različne sektorje v zasebno varnostni industriji.

Lekcija 6: Komunikacija in delo s strankami

Namen: Poznavanje uspešne komunikacije in delo s strankami.

Cilj:

Do konca te lekcije bodo slušatelji spoznali:

- osnove uspešne komunikacije,
- različne vrste komunikacije,
- pomembnost uspešne in efektivne komunikacije pri delu s strankami,
- osnove za uspešno delo s strankami,
- telefonsko in radijsko komunikacijo,
- z abecedo NATO.

(SIA, 2014a)

3.1.1 Splošni pogoji za osebje v zasebnem varovanju v Veliki Britaniji

Osebni videz

Varnostno osebje naj ves čas svojega dela:

- nosi čista in urejena oblačila, ki jih predpiše delodajalec,
- licenco (izkaznico), ki jo je izdala SIA, nosi na zunanjih oblačilih, ko opravlja naloge zasebnega varovanja, tako da je vidna fotografija na licenci (razen ko gre za opravljanje telesne straže).

3.1.2 Profesionalne veščine in odnosi v zasebnem varovanju v Veliki Britaniji

Varnostno osebje:

- sprejema obiskovalce (stranke) vljudno in prijazno,
- ne dela diskriminacije na podlagi spola, spolne usmeritve, rase, nacionalnosti, zakonskega stanu, verskega in političnega prepričanja, invalidnosti in vseh ostalih vrst diskriminacije, ki se ne nanašajo neposredno na opravljanje zasebnega varovanja,
- opravlja svoje dolžnosti profesionalno in strokovno,
- vljudno in ne žaljivo komunicira s sodelavci in strankami,
- je vedno pripravljeno za delo.

3.1.3 Splošna načela v zasebnem varovanju v Veliki Britaniji

Pri opravljanju svojega dela varnostno osebje:

- ne sme sprejeti podkupnine v kakršnikoli obliki,
- ne sme uživati alkohola ali biti pod vplivom prepovedanih drog,
- ne sme delati razlik med strankami,
- ne sme zlorabljati svoje avtoritete,
- ne sme uporabljati nevarnih predmetov,
- dosledno poroča o vseh izrednih dogodkih,
- sodeluje s policisti, organi lokalne samouprave, pooblaščenim osebjem agencije SIA in ostalih služb ter upošteva njihova navodila.

3.1.4 Etika in smernice za zaposlene v zasebnem varovanju v Veliki Britaniji

Varnostno osebje:

- prispeva k razvoju in ciljem delodajalca,
- deluje v dobro podjetja,
- prispeva k razvoju in ciljem naročnika.

(SIA, 2014b)

3.1.5 Uporaba fizične sile v zasebnem varovanju v Veliki Britaniji

Lekcija 1: Uvod v fizično posredovanje

Namen:

- fizično posredovanje in zakonska raba in omejitve,
- zmanjševanje možnosti poškodb pri uporabi fizične sile,
- poznavanje postopkov po uporabi fizične sile.

Trajanje: 15 ur

Cilj:

Do konca te lekcije bodo slušatelji spoznali:

- razliko med samoobrambo in uporabo fizične sile pri intervenciji,
- alternative fizični sili,
- pomembnost poznavanja uporabe drugih metod pred uporabo fizične sile,
- zakonsko podlago uporabe fizične sile,
- ocenjevanje nevarnosti pri uporabi fizične sile,
- nevarnosti in tveganja pri uporabi fizične sile,
- ustrezne metode za zmanjševanje škode,
- odgovornost in postopke takoj po uporabi fizične sile,
- nudenje pomoči po uporabi fizične sile,
- pomembnost poročanja in javljanja po uporabi fizične sile,
- nadzorovanje in ravnanje z zadržano osebo,
- nudenje prve pomoči,
- sodelovanje z ostalim varnostnim osebjem pri uporabi fizične sile.

Lekcija 2: Samoobramba

Namen: Uporaba neagresivnih tehnik onesposabljanja.

Cilj:

Do konca te lekcije bodo slušatelji spoznali:

- postavitev in držo,

- obrambne tehnike,
- demonstracijo različnih prijemov,
- neagresivne metode preprečevanja pretefov med posamezniki,
- neagresivne metode ločevanja posameznikov v pretefu,
- komunikacijo.

Lekcija 3: Tehnike odstranjevanja in spremljanja posameznikov iz varovanega območja

Namen: Uporaba različnih tehnik za odstranjevanje iz varovanega območja.

Cilj:

Do konca te lekcije bodo slušatelji videli in preizkusili:

- prikaz fizičnega odstranjevanja posameznikov,
- prikaz fizičnega odstranjevanja posameznika z delovanjem v paru,
- prikaz različnih tehnik odstranjevanja.

(SIA, 2014c)

3.1.6 Varovanje (security guarding) v zasebnem varovanju v Veliki Britaniji

Lekcija 1: Seznanjanje z vlogo in nalogami varnostnika

Namen: Seznanjanje z zasebnim varovanjem in vlogo varnostnika.

Trajanje: 28 ur

Cilj:

Do konca te lekcije bodo slušatelji spoznali:

- glavne naloge varnostnika,
- pomen dodeljenih nalog,
- namen kontrolnih sob,
- opremo, ki jo uporablja varnostnik,
- definicijo izraza »zaupnost«.

Lekcija 2: Obhodi

Namen: Razlogi in pomembnost obhodov.

Cilj :

Do konca te lekcije bodo slušatelji spoznali:

- različne vrste obhodov, vključno z obhodi v vozilih,
- potrebne ukrepe pred začetkom obhodov,
- tehnike in načine izvajanja obhodov,
- javljanje (Check call),
- pogoste težave in nevarnosti na obhodih in njihovo obvladovanje.

Lekcija3: Nadzor vstopa in izstopa

Namen: Razumevanje nadzora pri vstopanju in izstopanju iz varovanega območja.

Cilj:

Do konca te lekcije bodo slušatelji spoznali:

- namen razumevanja nadzora vstopov in izstopov,
- različne metode kontroliranja vstopov in izstopov,
- tipične naloge varnostnika pri opravljanju kontrol,
- razumevanje pooblastil pri opravljanju kontrol.

Lekcija 4: Pregledi

Namen: Osnovni postopki pri pregledih.

Cilj:

Do konca te lekcije bodo slušatelji spoznali:

- pogoje, ki morajo biti zagotovljeni, za izvedbo pregleda,
- varnostnikove pravice do pregleda,
- prikaz varnega pregleda oseb, prtljage in vozil,
- različne vrste pregledov,
- postopke, ki so potrebni v primeru, ko oseba zavrne sodelovanje (pregled),
- potrebno dokumentacijo,
- postopke ob odkritju morebitnih nedovoljenih ali ukradenih predmetov pri pregledu,

- različne omejitve in posebnosti pri pregledu določenih vrst oseb,
- varnostne ukrepe pri izvedbi pregleda,
- morebitne nevarnosti pri opravljanju pregleda.

Lekcija 5: Elektronski in mehanski sistemi varovanja

Namen: Prepoznavanje različnih elektronskih in fizičnih sistemov varovanja.

Cilj:

Do konca te lekcije bodo slušatelji spoznali:

- različne elektronske in fizične sisteme varovanja,
- različne fizične in elektronske sisteme varovanja,
- različne funkcije fizičnih in elektronskih varnostnih sistemov,
- ustrezne reakcije ob sprožitvi različnih vrst alarmov,
- pomen izraza »lažni alarm«,
- osnovne grožnje fizičnim in elektronskim varnostnim sistemom.

Lekcija 6: Varnostniki in zakonodaja

Namen: Razumevanje zakonodaje, ki se nanaša na varnostno osebje.

Cilj:

Do konca te lekcije bodo slušatelji spoznali:

- zakonodajo in različne vrste kaznivih dejanj,
- nedovoljene vstopa na varovano območje,
- pravilne postopke pri nedovoljenem vstopu,
- zakonske podlage zadržanja osebe,
- postopek zadržanja osebe,
- različne vrste evidenc,
- zavarovanje dokazov,
- postopke javljanja kaznivega dejanja.

Lekcija 7: Poročila in hramba evidenc

Namen: Poznavanje pomembnosti ustreznega javljanja in ustrezne hrambe in vodenja evidenc.

Cilj:

Do konca te lekcije bodo slušatelji spoznali:

- pravilni postopek javljanja dogodkov,
- različne vrste evidenc,
- osnove pisanja poročil,
- vodenje in ravnanje z evidencami,
- pravilno javljanje in vročanje poročil.

(SIA, 2014a)

3.1.7 Prevoz gotovine in vrednosti v zasebnem varovanju v Veliki Britaniji

Lekcija 1: Prevoz gotovine

Namen: Predstavitev dela prevoznikom.

Trajanje: 28 ur

Cilj:

Do konca te lekcije bodo slušatelji spoznali:

- področje, ki zajema prevoz denarja in vrednostnih predmetov,
- organizacijo in strukturo transporta gotovine in premoženja,
- osnove zasebnega varovanja,
- varnostne predpise in varnost pri delu med prevozom,
- osnovno požarno varnost,
- postopke ob nepredvidenih in izrednih dogodkih,
- komunikacijske veščine, delo s strankami, skupinsko delo.

Lekcija 2: Način in organizacija prevozov

Namen: Priprava varnostnega osebja na opravljanje njegovih nalog.

Cilj:

Do konca te lekcije bodo slušatelji spoznali:

- zakonodajo prevoza gotovine v Veliki Britaniji in Evropski uniji,
- načrtovanje prevoza,
- prevzemanje in oddajanje gotovine,
- ravnanje s pošiljkami v transportnih vozilih, vključno s poznavanjem varnostno-tehničnih mehanizmov in naprav,
- varnostne standarde pri prevozu,
- različne vrste dokumentacije,
- sredstva za prenašanje gotovine, pečate,
- prenašanje gotovine in vrednostnega premoženja,
- postopke v primeru napada in izrednih dogodkov.

(SIA, 2014d)

3.1.8 Video nadzorni sistemi (CCTV) v zasebnem varovanju v Veliki Britaniji

Lekcija 1: Predstavitev vloge in odgovornosti video operaterja

Namen: Predstavitev video nadzornih sistemov in njihova vloga ter delo osebja z video nadzornimi sistemi.

Trajanje: 32 ur

Cilj:

Do konca te lekcije bodo slušatelji spoznali:

- vlogo video nadzornega sistema,
- vlogo in odgovornost članov nadzornega osebja,
- postopke obveščanja,
- postopke poročanja,
- upoštevanje varovanja zasebnosti (osebnih podatkov) pri svojem delu.

Lekcija 2: Delovni postopki, delovni kodeksi in smernice

Namen: Poznavanje delovnih postopkov in smernic pri delu z video nadzornimi sistemi.

Cilj:

Do konca te lekcije bodo slušatelji spoznali:

- delovni kodeks,
- kako delovni kodeks vpliva na delo z video nadzornimi sistemi,
- kako delovni kodeks ščiti osebje pred pritožbami,
- kako delovni kodeks olajša delovanje z naročnikom,
- pomembnost pri upoštevanju zasebnosti in diskrecije pri uporabi video nadzornih sistemov,
- nadzorno sobo (»control room«),
- postopke vstopanja v nadzorno sobo in postopke ob poizkusu nepooblaščenega vstopa v nadzorno sobo,
- uporabo komunikacijskih sredstev ter komuniciranje s sodelavci in drugimi osebami.

Lekcija 3: Video nadzorna oprema

Namen: Seznanjanje z delovanjem video nadzornih sistemov in opreme.

Cilj:

Do konca te lekcije bodo slušatelji spoznali:

- delovanje komponent video nadzornega sistema,
- delovanje opreme (t.i. »functional checks«),
- uporabo opreme za nadzor,
- lastnosti video sistemov,
- težave, ki nastanejo v slabih vremenskih razmerah, in njihovo odpravljanje,
- shranjevanje in zapisovanje podatkov,
- shranjevanje podatkov (slik in posnetkov) kot dokaznega gradiva v nadaljnjih postopkih,
- vodenje evidenc pri upravljanju z video nadzornimi sistemi,
- postopke in obveščanje v primeru izpadov in nedelujoče opreme,
- ukrepanje ob izpadih in ostalih težavah,
- različne tehnologije video nadzornih sistemov.

Lekcija 4: Zakonodaja

Namen: Zakonodaja, ki se nanaša na upravljanje s sistemi videonadzora.

Cilj:

Do konca te lekcije bodo slušatelji spoznali:

- zakon o varstvu podatkov (»Data Protection Act 1998«) in njegov vpliv na delo operaterja,
- zakon o varstvu človekovih pravic (»Human Rights Act 1998«) in kako vpliva na delo z video nadzornimi sistemi,
- zakonodajo, ki se nanaša na hrambo evidenc in hrambo videoposnetkov,
- pričanje operaterja na sodišču ter dajanje izjav,
- zakon o spolnem nadlegovanju (»Sex Offenders Act«) in vpliv na delo operaterja video nadzornih sistemov,
- odgovornost operaterja do varstva podatkov.

Lekcija 5: Izredni dogodki

Namen: Ukrepanje ob izrednih dogodkih.

Cilj:

Do konca te lekcije bodo slušatelji spoznali:

- prepoznavanje izrednih dogodkov na video nadzornih sistemih,
- prepoznavanje kaznivih dejanj,
- komunikacijo video nadzornika s policijo,
- ukrepe, ki morajo biti izvedeni ob sumu na kaznivo dejanje,
- ukrepe, ki morajo biti izvedeni, ko operaterja za pomoč zaprosi policija (ali druge službe),
- ukrepanje ob več hkratnih izrednih dogodkih,
- ravnanje ob dogodkih, ki nimajo predznakov kaznivega dejanja,
- beleženje, vodenje evidenc, shranjevanje posnetkov,
- pomembnost skupinskega dela.

Lekcija 7: Izredni dogodki v nadzorni sobi

Namen: Delovanje ob izrednih dogodkih v nadzorni sobi.

Cilj:

Do konca te lekcije bodo slušatelji spoznali:

- ukrepanje ob napadu na nadzorno sobo,
- pregled nadzorne sobe (iskanje sumljivih predmetov),
- ukrepanje v primeru najdbe sumljivih predmetov,
- pravilne postopke pri evakuaciji iz nadzorne sobe,
- proceduro pri ponovnem vstopu in začetku dela po evakuaciji.

Lekcija 8: Varstvo in zdravje pri delu v nadzorni sobi

Namen: Poznavanje varnega dela in varovanja zdravja pri delu v nadzorni sobi.

Cilj:

Do konca te lekcije bodo slušatelji spoznali:

- smernice delovanja v video nadzorni sobi (tako imenovani »Display Screen Regulations«),
- samostojno delo in delo v skupini,
- ocenjevanje nevarnosti in pomen javljanja (»Check call«),
- prepoznavanje utrujenosti in stresa v nadzorni sobi.

(SIA, 2014e)

Slika 5: Reklama za tečaj video nadzornega operaterja

Vir: (Gumtree, 2015)

3.1.9 Nadzor vstopa (DOOR SUPERVISION) v zasebnem varovanju v Veliki Britaniji

Lekcija 1: Standardi obnašanja

Namen: Ustrezno obnašanje pri nadzoru vrat.

Trajanje: 45 ur

Cilj:

Do konca te lekcije bodo slušatelji spoznali:

- vlogo in naloge varnostnika pri nadzoru vstopov (vrat).

Lekcija 2: Civilno in kazensko pravo

Namen: Civilno in kazensko pravo, ki se nanaša na delo varnostnika pri nadzoru vrat.

Cilj:

Do konca te lekcije bodo slušatelji spoznali:

- pomen besede silobran,
- ustrezno zakonodajo,
- kazniva dejanja, s katerimi se varnostno osebje pri delu na vratih pogosto srečuje,

- prepoznavanje nevarnih predmetov in orožij.

Lekcija 3: Pregledi

Namen: Poznavanje in razumevanje postopkov pri osebnih pregledih.

Cilj:

Do konca te lekcije bodo slušatelji spoznali:

- pravico varnostnika do pregledov,
- različne zahteve in pravila naročnikov za vstopanje obiskovalcev,
- nevarnosti nalezljivih bolezni pri izvajanju pregledov,
- pravilno izvajanje pregledov,
- razloge za izvajanje pregledov,
- postopke pri odklonitvi osebnega pregleda,
- dokumentacijo,
- postopke ob najdbi nedovoljenih predmetov,
- kulturne in verske zadržke pri izvajanju osebnih pregledov,
- pregled mladoletnih oseb,
- različne vrste pregledov.

Lekcija 4: Pridržanje

Namen: Postopki pri zadržanju osebe.

Cilj:

Do konca te lekcije bodo slušatelji spoznali:

- dejanja, pri katerih sme varnostnik zadržati osebo,
- pooblastila varnostnika,
- postopke zadržanja,
- zadržanje kot zadnji ukrep,
- ustrezne postopke po tem, ko je oseba zadržana.

Lekcija 5: Prepovedane substance

Namen: Prepovedane substance in njihova zloraba.

Cilj:

Do konca te lekcije bodo slušatelji spoznali:

- zakonodajo glede prepovedanih substanc,
- različne vrste prepovedanih substanc,
- preprodajo nedovoljenih substanc,
- postopke pri odkritju,
- postopke ravnanja z zaseženimi substancami,
- obveščanje odgovornih služb.

Lekcija 6: Beleženje dogodkov in ravnanje z dokaznim gradivom

Namen: Pravilno beleženje dogodkov in ustrezno ravnanje z dokaznim gradivom.

Cilj:

Do konca te lekcije bodo slušatelji spoznali:

- različne vrste dokaznega gradiva,
- različne razloge za beleženje teh dogodkov,
- dogodke, ki jih je treba beležiti,
- kdaj je treba glede teh dogodkov obveščati policijo,
- informacije in podatke, ki jih je treba zabeležiti,
- zavarovanje dokaznega gradiva.

Lekcija 7: Zakonodaja

Namen: Zakonodaja, ki se nanaša na delo varnostnika.

Cilj:

Do konca te lekcije bodo slušatelji spoznali:

- ukrepe, ki jih sme uporabiti varnostnik,
- zakonodajo glede vstopanja (na primer ustrezna starost),
- zakonodajo, ki se nanaša na mladoletne osebe.

Lekcija 8: Postopki pri nujnih dogodkih

Namen: Poznavanje ukrepov.

Cilj:

Do konca te lekcije bodo slušatelji spoznali:

- postopke evakuacije v primeru požara,
- nevarnosti terorizma,
- najpogostejše poškodbe, ki jih pri svojem delu sreča varnostnik,
- osnove prve pomoči,
- pristojne službe obveščanja.

Lekcija 9: Ravnanje z ogroženimi skupinami ljudi

Namen: Poznavanje ustreznega ravnanja in obravnavanja ogroženih skupin ljudi.

Cilj:

Do konca te lekcije bodo slušatelji spoznali:

- ogrožene skupine, kdo spada vanje,
- previdnost pri postopkih z osebami, ki spadajo v ogroženo skupino.

Lekcija 10: Množice in vrste

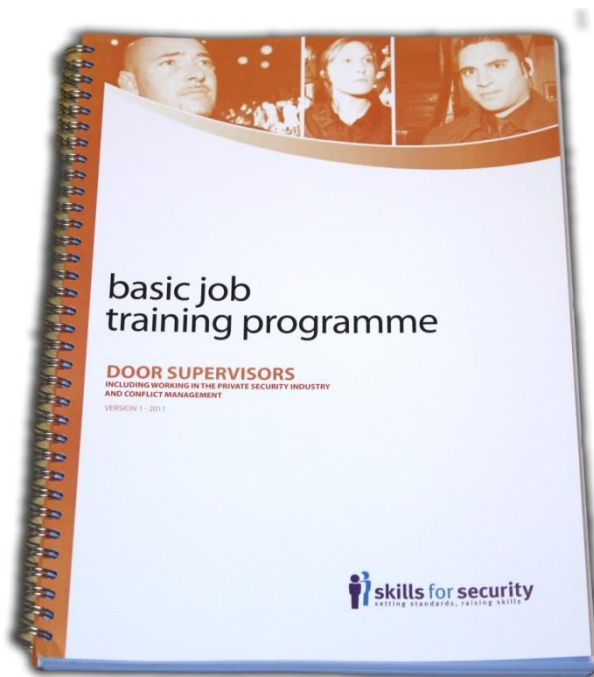
Namen: Ravnanje z večjim številom ljudi in množicami.

Cilj:

Do konca te lekcije bodo slušatelji spoznali:

- odgovornosti in naloge varnostnika pri nalogah z večjo množico ljudi:
- pomembnost urejenih vrst pri vstopu,
- ustrezno komunikacijo z množico,
- pomembnost poznavanja kapacitet varovanega območja.

(SIA, 2014f)

Slika 6: Priročnik za usposabljanje

Vir: (Skills for security, 2015)

3.2 Splošnousposabljanje v Sloveniji

3.2.1 Usposabljanje za NPK varnostnik v Sloveniji

V Sloveniji je usposabljanje za NPK varnostnik temelj, ki zajema več področij, od opravljanja samega fizičnega varovanja do prevoza gotovine, varovanja javnih zbiranj in izvajanja intervencij.

Lekcija 1: Zasebno varovanje

Namen: Spoznavanje osnov zasebnega varovanja, spoznavanje zakonodaje, ki se navezuje na zasebno varovanje, sistem varovanja človekovih pravic in osebnega dostojanstva, varovanje ljudi in premoženja.

Trajanje: 12 ur

Cilj:

Do konca te lekcije bodo slušatelji spoznali:

- pojem in pomen zasebnega varovanja,
- oblike varovanja,
- nošenje ustrezne uniforme in oznak ter zakonske podlage za to,
- uporabo in pomen službene izkaznice,
- pristojnosti in vloge notranjih organov,
- zakonske podlage,
- varovanje in upoštevanje človekovih pravic, varstvo človekovih pravic in svoboščin,
- nadzor nad gibanjem na varovanem območju,
- izvajanje receptorskih del, vodenje evidenc, izdajanje ključev,
- uradne dokumente in listine za prevoz tovora,
- nadzor nad varovanim območjem, prepoznavanje nevarnih predmetov, najpogostejših oblik vandalizma in prepoznavanje nevarnih okoliščin.

Lekcija 2: Dolžnosti in uporaba ukrepov in drugih sredstev varnostnika

Trajanje : 28ur

Namen: Praktično izvajanje ukrepov in sredstev varnostnika.

Cilj:

Do konca te lekcije bodo slušatelji spoznali:

- dolžnosti varnostnika pri uporabi ukrepov in sredstev, pravilno poročanje o njihovi uporabi,
- pravilno izrekanje opozoril, ustnih odredb, ugotavljanje istovetnosti oseb,
- opravljanje površinskih pregledov, zadrževanje oseb, preprečitev vstopa,
- strokovno in učinkovito uporabo fizične sile in sredstev za vklepanje,
- ustrezno ukrepanje v nevarnosti za življenje in varnost,
- neuporabo ukrepov s postopkom, v katerem nastopajo uradne osebe.

Lekcija 3: Kazniva ravnanja

Namen: Poznavanje tiste vsebine predpisov, ki urejajo kazniva dejanja in kazenski postopek.

Trajanje: 8 ur

Cilj:

Do konca te lekcije bodo slušatelji spoznali:

- osnove kazenskega prava, kazenske odgovornosti, elemente kaznivega dejanja,
- prepoznavanje kaznivih dejanj,
- pravilno podajanje kazenskih ovadb uradnim organom,
- ustrezno ravnanje z dokazi in predmeti, ki izvirajo iz teh kaznivih dejanj,
- svoje dolžnosti med delom uradnih organov.

Lekcija 4: Varovanje javnih zbiranj

Trajanje: 7 ur

Namen: Ustrezno in strokovno izvajanje varovanja na javnih prireditvah.

Cilj:

Do konca te lekcije bodo slušatelji spoznali:

- predpise in zakone s področja javnih zbiranj,
- sodelovanje z drugimi subjekti, ki sodelujejo pri varovanju javnih zbiranj,
- ukrepanje ob izrednih dogodkih, obveščanje vodje,
- nudenje prve pomoči.

Lekcija 5: Opravljanje intervencije

Namen: Pravilno in strokovno izvajanje intervencij.

Trajanje: 5 ur

Cilj:

Do konca te lekcije bodo slušatelji spoznali:

- zahteve, pravne podlage, dolžnosti na področju intervencij in njihove vrste,
- pravice in dolžnosti lastnika varovanega objekta,
- načrte in postopke interveniranja,
- ocenitev stopnje nevarnosti,
- komuniciranje, ravnanje v primeru zaprosila drugega varnostnika,
- sodelovanje s tujimi subjekti.

Lekcija 6: Prevoz in varovanje gotovine ter drugih vrednostnih pošiljk

Trajanje: 16 ur

Namen: Poznavanje pravilnega transporta vrednostnih pošilk.

Cilj:

Do konca te lekcije bodo slušatelji spoznali:

- predpise v zvezi s prevozom gotovine in drugih vrednostnih pošilk,
- varnostne ukrepe ob prevozu, med in pred njim,
- načine prevzema, prevoza in oddaje pošilk,
- obvladovanje postopkov, poznavanje vrst prevozov,
- razrede varnostnih pošilk.

Lekcija 7: Sistemi tehničnega varovanja

Trajanje: 6 ur

Namen: Sistemi tehničnega varovanja.

Cilj:

Do konca te lekcije bodo slušatelji spoznali:

- ustrezno ravnanje z alarmnimi, protipožarnimi in drugimi varnostnimi napravami,
- uporabljanje naprav in sredstev za tehnično varovanje,
- delo z različnimi sredstvi mehanske zaščite,
- delo z video nadzornimi sistemi,
- sodelovanje in komunikacijo z VNC,
- delo z detektorji kovin.

Lekcija 8: Varnost pri delu, varstvo pred požarom in prva pomoč

Namen: Poznavanje osnov varnosti pri delu, osnove varstva pred požarom, osnove prve pomoči.

Trajanje: 14ur

Cilj:

Do konca te lekcije bodo slušatelji spoznali:

- prepoznavanje nevarnosti pri delu varnostnika, oceno tveganja na delovnem mestu,

- temeljne pojme in načela varnosti in zdravja pri delu,
- naloge in odgovornosti za varno opravljanje dela,
- predpise s področja varstva pred požarom,
- vzroke za nastanek požara,
- postopke, evakuacijske načrte, obveščanje, ravnanje ob nastanku požara,
- pravilno obveščanje in ravnanje ob nastanku požara,
- gašenje začetnih požarov,
- osnove prve pomoči pri nevarnostih za življenje in telo.

Lekcija 9: Komunikacija

Namen: Osnove komunikacije, etična načela, pravilna raba slovenskega jezika.

Trajanje: 16 ur

Cilj:

Do konca te lekcije bodo slušatelji spoznali:

- pravilno rabo slovenskega jezika,
- profesionalen pristop in upoštevanje načela humanosti,
- osnove učinkovite komunikacije,
- poznavanje načinov obvladovanja množic.

(PIS, 2012a)

3.2.2 Program strokovnega izpopolnjevanja za prevoz in varovanje gotovine ter drugih vrednostnih pošilk v zasebnem varovanju v Sloveniji

Lekcija 1: Normativna ureditev

Trajanje: 2 uri

Namen: Osvežitev znanja, predpisov, postopkov.

Cilj:

Do konca te lekcije bodo slušatelji obnovili:

- znanje s področja zasebnega varovanja in drugih predpisov,

- poznavanje svojih dolžnosti in odgovornosti,
- poznavanje specifik del in sodelovanja z drugimi varnostnimi subjekti,
- vsebino predpisov v zvezi s prevozi (prevoz, prenos, tveganje, ravnanje, prirejena vozila, postopki),
- poznavanje sistemov tehničnega varovanja in načrte prevoza pošilk

Lekcija 2: Dolžnosti in uporaba ukrepov in drugih sredstev varnostnika

Namen: Poznavanje ukrepov varnostnika in praktični del njihove uporabe.

Trajanje: 6 ur

Cilj:

Do konca te lekcije bodo slušatelji spoznali:

- človekove pravice, temeljna načela njihovega spoštovanja, sorazmernost pri uporabi ukrepov,
- ukrepe,
- obveščanje in sodelovanje s pristojnimi organi,
- prepoznavanje različnih tipov napadov,
- praktično izvajanje ukrepov in sredstev, praktično uporabo strelnega orožja.

Lekcija 3: Prevoz gotovine ter drugih vrednostnih pošilk

Trajanje: 8 ur

Namen: Seznanitev z opremo, postopki, komunikacijo, poročanjem in obveščanjem ter praktično usposabljanje.

Cilj:

Do konca te lekcije bodo slušatelji spoznali:

- opremo, zaščitna sredstva prirejenih vozil,
- postopke prenosa, prevoza in predaje pošilk,
- postopke in ukrepe med in pred prevozom ter prenosom,
- prepoznavanje groženj, tveganj, postopkov pri izrednih dogodkih,
- pogoje, načine in sisteme komuniciranja z VNC, državnimi organi, naročnikom,
- izdelavo pisnih poročil,

- praktično izvajanje prevoza in prenosa,
- praktično uporabo prirejenih vozil in zaščite ter varnostne opreme.

(PIS, 2012b)

3.2.3 Program strokovnega usposabljanja in izpopolnjevanja za operaterja varnostno nadzornega centra v zasebnem varovanju v Sloveniji

Lekcija 1: Poznavanje normativne ureditve standardov s področja zasebnega varovanja

Trajanje: 5 ur

Cilj:

Do konca te lekcije bodo slušatelji spoznali:

- pomen zasebnega varovanja, posamezne pojme in njegove oblike,
- službene izkaznice, uniforme, oznake,
- ukrepe in sredstva, ki jih uporablja varnostno osebje,
- zakonodajo, ki ureja varovanje poslovnih skrivnosti, osebnih in tajnih podatkov.

Lekcija 2: Tehnologija varnostno nadzornega centra

Namen: Spoznavanje standardov in opremljenosti VNC.

Trajanje: 8 ur

Cilj:

Do konca te lekcije bodo slušatelji spoznali:

- različne kategorije VNC, pogoje za njihovo namestitve v objekte,
- telekomunikacijske in intervencijske storitve,
- nadzorno opremo, komunikacijska sredstva, sisteme za javljanje vloma in požara,
- pogoje za vzdrževanje telekomunikacijskih naprav,
- snemalno opremo,
- glavno in pomožno napajanje.

Lekcija 3: Delo v varnostno nadzornem centru

Namen: Poznavanje zahtev in postopkov VN, postopkov upravljanja z dokumentacijo VNC, postopkov ukrepanja v izrednih razmerah.

Trajanje: 19 ur

Cilj:

Do konca te lekcije bodo slušatelji spoznali:

- zahteve glede opreme, zasedenosti operaterjev, pripravljenosti na nujne primere,
- postopke vstopa in izstopa VNC,
- delovne postopke upravljanja alarmnih signalov, stanja alarmnih sistemov, videonadzora,
- postopke napotitve intervencije,
- postopke obveščanja naročnikov, policije, postopke obravnavanja pritožb,
- postopke sprejetja alarma, postopke sprejetja napake, preklica alarma, nadzora vklopov in izklopov alarmnega sistema, filtriranja alarmnih signalov,
- postopke upravljanja z dokumentacijo,
- vodenje dnevnikov in evidenc,
- postopke ob izrednih dogodkih,
- načrte evakuacije,
- potencialne nevarnosti,
- postopke rednega preverjanja opreme.

Lekcija 4: Komunikacija

Namen: Komunikacija z varnostniki, naročniki in drugimi osebami.

Trajanje: 8 ur

Cilj:

Do konca te lekcije bodo slušatelji spoznali:

- komunikacijo pri delu, različne tehnike komunikacije,
- uporabo komunikacijskih sredstev,
- zmote v komuniciranju, reševanje konfliktov v komunikaciji,
- posebnosti komunikacije z varnostnim osebjem, strankami.

(PIS, 2012d)

3.2.4 Čas trajanja usposabljanj

Velika Britanija:

splošni modul: 28 ur

uporaba fizične sile: 15 ur

varovanje: 28 ur

prevoz gotovine in vrednosti: 28 ur

VNC: 32 ur

Nadzor vstopa: 45 ur

Slovenija:

Zasebno varovanje: 12 ur

Dolžnosti in uporaba ukrepov in drugih sredstev varnostnika: 28 ur

Kaznivo ravnanje: 8 ur

Varovanje javnih zbiranj: 7 ur

Opravljanje intervencije: 5 ur

Prevoz in varovanje gotovine ter drugih vrednostnih pošilk: 16 ur

Sistemi tehničnega varovanja: 7 ur

Varnost pri delu: 14 ur

Komunikacija: 16 ur

NPK varnostnik, skupno trajanje tečaja: 102 uri

VNC: 40 ur

4 SKLEP

V primerjavi z ostalimi evropskimi državami so v Sloveniji in Veliki Britaniji usposabljanja dokaj zahtevna in trajajo dlje časa. Usposabljanja, predvsem pa moduli so si dokaj podobni, predvsem splošni del.

V obeh državah je kot pogoj za opravljanje dela v zasebnem varovanju potrebna ustrezna usposobljenost, ki jo posameznik pridobi skozi ustrezne tečaje. Te tečaje oziroma usposabljanja predpišejo organi, pooblaščen s strani države, v Sloveniji je to Ministrstvo za notranje zadeve(MNZ), v Veliki Britaniji pa SIA. Delo brez ustrezne licence je nezakonito in pomeni sankcije tako za pravno kot za fizično osebo.

V obeh državah licenco predstavlja plastična službena izkaznica. Posameznik jo lahko pridobi pod določenimi pogoji. Zahteve so precej podobne: polnoletnost (18 let v obeh državah), psihofizično zdravje, uspešno opravljeno varnostno preverjanje in seveda ustrezna usposobljenost.

Licenco oziroma službeno izkaznico mora imeti varnostnik vedno pri sebi, ko opravlja varovanje. Na službeni izkaznici je slika imetnika licence, na hrbtni strani pa so napisani ukrepi, ki jih varnostnik sme na varovanem območju v službenem času uporabiti. V Sloveniji jo mora pokazati na zahtevo državnih organov ali na zahtevo strank oziroma oseb, ki so v postopku na varovanem območju varnostnika oziroma je proti njim uporabljen kateri izmed ukrepov. Tako lahko državni organ oziroma stranka v postopku ugotovi istovetnost varnostnega osebja in njegovo strokovno usposobljenost za to delo.

V Veliki Britaniji je stanje zelo podobno, izjeme obstajajo v določenih primerih (npr. telesna straža). Tudi njihova službena izkaznica ima sliko imetnika na sprednji strani, hkrati pa je takoj razvidno, katero licenco ima imetnik.

V Veliki Britaniji obstaja javno dostopna evidenca vseh nosilcev licenc, kar javnosti ponuja možnost preverjanja veljavnosti licenc varnostnega osebja.

Slika 7: Na izkaznici desno je takoj razvidno, katero licenco ima imetnik

Vir: (SIA, 2015)

V Sloveniji licence podeljuje Ministrstvo za notranje zadeve, v Veliki Britaniji pa zato obstaja posebna služba SIA –Security Industry Authority, ki je samostojen organ in ni del nobenega ministrstva.

V Veliki Britaniji obstaja večje število posameznih licenc kot v Sloveniji, hkrati pa določene licence ne obstajajo. Britanska zakonodaja ne zahteva posebne licence za delo varnostnega tehnika in pooblaščenega inženirja varnostnih sistemov.

Določenih licenc, ki so v Veliki Britaniji, pri nas ni. Tako sem imel kar nekaj težav z razumevanjem licence za omejevanje, ustavljanje ali odstranitev vozil (immobilisation, restriction and removal of vehicles), saj česa takšnega v Sloveniji ali bližnjih državah ni. Licenca velja samo na Severnem Irskem, služi pa osebam, ki se poklicno ukvarjajo z odvozom in lisičenjem nepravilno parkiranih vozil, ki jih opravljajo koncesijska zasebna podjetja. To delo pri nas izvaja občinsko redarstvo.

Velika Britanija je država z največ video nadzornimi kamerami na svetu. Po zadnjih podatkih je v Veliki Britaniji nameščenih 90 % vseh videokamer na svetu, 1 kamera na 11 prebivalcev. Ta množični nadzor in ogromno število videokamer pomeni tudi veliko število varnostno nadzornih centrov, za kar je potrebna posebna licenca, licenca za videonadzor javnega

prostora. Takšna licenca v Sloveniji trenutno ne obstaja, najbližje temu je licenca operaterja varnostno nadzornega centra.

Pri nas tečaj za NPK Varnostnik zadostuje za veliko večino del, ki ga opravlja varnostno osebje, v Veliki Britaniji pa razen splošnega tečaja, ki ga mora opraviti vsak kandidat, posameznik opravi samo tiste specifične tečaje, ki jih bo potreboval za pridobitev licence. Če želi kasneje pridobiti dodatno licenco, preprosto zaprosi zanjo in opravi dodatni tečaj.

Nacionalna poklicna kvalifikacija VARNOSTNIK zajema praktično veliko večino vseh kvalifikacij, ki jih ima varnostno osebje v Sloveniji. To usposabljanje zajema snov od etičnega kodeksa do uporabe fizične sile, komunikacije, prevoza, intervencij, zakonodaje, požarne varnosti. V Veliki Britaniji so tečaji podrobneje razdeljeni in poleg splošnega usposabljanja, ki ga potrebuje vsakdo, ki želi opravljati delo varnostnika, izvajajo specifične tečaje glede na nadaljnje delo, ki ga bo oseba opravljala. Tečaji so krajši in zajemajo samo specifično temo.

Cene tečajev v Sloveniji (v času pisanja te diplome) so:

- 308 evrov za varnostnika čuvaja,
- 524 evrov za varnostnika,
- 324 evrov za operaterja varnostno nadzornega centra,
- 145 evrov za specialistični tečaj prevoza gotovine,
- 80 evrov za obdobjno usposabljanje za NPK varnostnik,
- 96 evrov za obdobjno usposabljanje za NPK operater VNC in prevoz gotovine,
- 172 evrov za neposredno ustno in pisno preverjanje.

V Veliki Britaniji pa so cene za posamezni tečaj različne, odvisne so od ponudnika in lahko tudi močno nihajo. Cene vključujejo tudi preverjanje, ki poteka po končanju tečaja.

Najpogostejše cene (po menjalnem tečaju 1 funt je 1,27 evrov)so:

- 254 evrov za tečaj nadzora vstopa in izstopa,
- 190 evrov za tečaj varovanja (security guarding),
- 317 evrov za tečaj operaterja VNC,
- 381 evrov za prevoz gotovine in vrednosti.

Za posamezno licenco:

- 278 evrov za posamezno licenco; če želi prosilec pridobiti več licenc hkrati, se mu omogoči popust 50% za vsako naslednjo licenco (152 evrov),
- za obdobjno obnavljanje licenc je potrebno odšteti 152 evrov.

Razlika je tudi v tem, da stroške tečaja in obdobjnega usposabljanja v Veliki Britaniji krijejo sami varnostniki, pri nas pa stroške obdobjnega usposabljanja nosi delodajalec.

Časovno je tečaj v Sloveniji daljši, saj mora varnostnik, ne glede na vrsto dela, ki ga bo kasneje opravljal, opraviti celotno nacionalno poklicno kvalifikacijo »varnostnik«. Je pa to tudi prednost, saj bodoči varnostnik hkrati opravi vse kvalifikacije naenkrat, od varovanja do prevozov, intervencij in tako dalje.

4 VIRI, LITERATURA

Gumtree. (10. 9. 2015). *Gumtree*. Prevezeto 10. 9. 2015 iz Gumtree: <https://www.gumtree.com/training-courses-open-days-jobs/uk/sia>

PIS. (27. 2. 2012a). *PIS Pravno- informacijski sistem*. Prevezeto 6. 5 2015 iz PIS Pravno- informacijski sistem: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ODRE2162>

PIS. (27. 7. 2012b). *PIS Pravno- informacijski sistem*. Prevezeto 9. 4 2015 iz PIS Pravno- informacijski sistem: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ODRE2180>

PIS. (16. 3. 2012d). *PIS Pravno- informacijski sistem*. Prevezeto 9. 8 2015 iz PIS Pravno- informacijski sistem: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ODRE2164>

Private Security Industry Act . (11. 5 2001). *legislation.gov.uk*. Prevezeto 23. 8 2015 iz *legislation.gov.uk*: <http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2001/12/contents>

SIA. (1. 12 2014a). *Security Industry Authority*. Prevezeto 20. 4 2015 iz Specification for Learning and Qualifications for Security Guarding 2014: http://www.sia.homeoffice.gov.uk/Documents/training/modules/sia_sg_specification.pdf

SIA. (1. 12 2014b). *Security Industry Authority*. Prevezeto 7. 7 2015 iz Specification for Learning and Qualifications for Common Security Industry Knowledge: http://www.sia.homeoffice.gov.uk/Documents/training/modules/sia_conflict_management_specification.pdf

SIA. (1. 12 2014c). *Security Industry Authority*. Prevezeto 8. 6 2015 iz Specification for Learning and Qualifications for Physical Intervention Skills: http://www.sia.homeoffice.gov.uk/Documents/training/modules/sia_physical_intervention_specification.pdf

SIA. (1. 12 2014d). *Security Industry Authority*. Prevezeto 8. 6 2015 iz Specification for Learning and Qualifications for Cash and Valuables in Transit Operatives: http://www.sia.homeoffice.gov.uk/Documents/training/modules/sia_cvit_specification.pdf

SIA. (1. 12 2014e). *Security Industry Authority*. Prevezeto 8. 6 2015 iz Specification for Learning and Qualifications for CCTV Control Room Operators: http://www.sia.homeoffice.gov.uk/Documents/training/modules/sia_cctv_specification.pdf

SIA. (1. 8 2014f). *Security Industry Authority*. Prevzeto 3. 8 2015 iz Specification for Learning and Qualifications for Door Supervisors: http://www.sia.homeoffice.gov.uk/Documents/training/modules/sia_ds_specification.pdf

SIA. (11. 1 2015). *Security Industry Authority*. Prevzeto 11. 1 2015 iz Security Internet Authority: <http://www.sia.homeoffice.gov.uk/Pages/home.aspx>

Skills for securty. (3. 11 2015). *Skills for securty*. Prevzeto 3. 11 2015 iz Skills for securty: <http://skillsforsecurity.org.uk/>

Služba Vlade RS za zakonodajo. (11. 3 2011). *Uradni list*. Prevzeto 11. 3 2011 iz Uradni list: [https://www.uradni-list.si/1/content?id=102527#!/Zakon-o-zasebnem-varovanju-\(ZZasV-1\)](https://www.uradni-list.si/1/content?id=102527#!/Zakon-o-zasebnem-varovanju-(ZZasV-1))